

Privacy og Datasikkerhed 2023

En analyse af den danske befolknings digitale adfærd

Indhold

Indledning	3
Resume	4
Sikkerhed på nettet	6
Password	9
Cyberkriminalitet	11
Danskernes brug af overvågningsudstyr og digitale assistenter	11
Beskyttelse af data på nettet	13
Sletning af data	24
Cookies	25
Metode og dokumentation	28
Dataindsamling og svarprocent	28

Indledning

Teknologier og digitale løsninger er fortsat under hastig udvikling, og flere aspekter og aktiviteter af vores daglige liv er koblet til internettet.

Hovedparten af den danske befolkning er internetbrugere¹ og færdes online bl.a. i forbindelse med adgang til offentlige digitale tjenester, brug af sociale medier, shopping og kommunikation. Med den digitale færden følger spørgsmål om bl.a. sikkerhed, anonymitet, deling af data, accept/blokering af cookies og brug af arbejdsgiverbetalte devices.

Det sætter IDA fokus på i denne analyse, som er en opfølgning på tilsvarende analyser fra 2015 (gennemført af IDA og Erhvervsstyrelsen), samt fra 2017 og 2019 (gennemført af IDA og Forbrugerrådet Tænk) og fra 2021 (gennemført af IDA).

IDA ønsker og arbejder for, at danskerne er i stand til at navigere trygt og ansvarligt digitalt, samtidig med at de udnytter de mange muligheder, som digitale teknologier kan tilbyde. På baggrund af analysen kan IDA identificere potentielle udfordringer, samt hvor der er behov for oplysning og forbedringer. Det giver afsæt til, at IDA kan indgå dialog med beslutningstagere, samt bidrage til en stærkere digital kultur og øget digital kompetence i Danmark.

¹Danmarks Statistik "It-anvendelse i befolkningen 2022".

Resume

Befolkningens sikkerhedsniveau

Kun 8 procent af danskere mellem 18 og 70 år har et højt sikkerhedsniveau, når det gælder beskyttelse af computer og netværk, hvilket har ligget stabilt siden undersøgelsen blev foretaget i 2017.

Hovedparten (73 pct.) af danskerne bruger de samme passwords til flere tjenester, og kun 19 procent skifter deres passwords jævnlige. Der er sket en positiv udvikling i andelen af danskere, der har to-faktor-godkendelse til deres vigtigste passwords. Det kan blandt andet tilskrives den påkrævede brug af MitID for at kunne tilgå fx netbank og sundhedsdata.

Udover sikker brug og håndtering af sikre passwords, er VPN (virtuelle private netværk), backup af filer og dækning af kamera på devices effektive måder at beskytte ens data og privatliv på. Undersøgelsen viser dog, at 14 procent ikke tager backup af vigtige filer, hvilket er en tendens, der ikke har ændret sig siden 2017. Kun 21 procent af befolkningen har et VPN. Over halvdelen (58 pct.) af befolkningen dækker ikke kameraet på deres computer, så eventuelle hackere ikke kan følge med i, hvad de foretager sig. Og hele 94 procent dækker ikke kameraet på deres telefon, hvilket er særligt kritisk, da mange har deres telefon med sig og tæt på sig i mange anledninger.

Cyberkriminalitet og brug af internetkøbt udstyr

Et lavt sikkerhedsniveau og dårlig beskyttelse af passwords og data øger sårbarheden overfor it-kriminalitet og kan have alvorlige konsekvenser. Undersøgelsen viser bl.a., at 33 procent af befolkningen har været udsat for phishing, hvor svindlere har forsøgt at franarre danskere deres brugernavn, adgangskoder, kreditkort og/eller netbanksoplysninger.

Internetkøbt udstyr, fx overvågningsudstyr og 'smarte apparater' såsom smart-TV, stemmestyrede højtalere, alarmsystemer og termostater fremstår tryghedsskabende og optimerende for ens dagligdag, men de kan være det modsatte, hvis de udsættes for – og ikke er beskyttet imod – angreb. 15 procent af befolkningen bruger internetkøbt overvågningsudstyr og 54 procent bruger 'smarte apparater'. Dog er det kun 16 procent, der i høj eller meget høj grad forholder sig til, om udstyret er sikret mod angreb.

Beskyttelse af data på nettet

Over halvdelen af befolkningen (51 pct.) er bekymret for deres privatliv på nettet, og kun 32 procent føler, at de har kontrol over deres personlige data. Flere (64 pct.) ville gerne gøre mere for at beskytte deres privatliv på nettet, og 81 procent ønsker til en vis grad at være anonyme på nettet. Alligevel er det langt fra hovedparten, der kender til og bruger forskellige muligheder som TOR, private browsing, pseudonymer, forkerte oplysninger eller lignende for at være anonyme, og beskytte egen data og digitale adfærd.

Meget af den data, der er mulig – og somme tider påkrævet – at dele på nettet, opfatter danskerne som privat – fx personnummer, helbredsoplysninger, oplysninger om økonomi og fotos. 72 procent af danskerne bekymrer sig om, hvordan virksomheder håndterer data, og kun 21 procent oplever, at virksomheder generelt er klare og tydelige i deres brug og håndtering af data. Alligevel er det kun 22 procent af befolkningen, der altid eller ofte læser betingelserne, når de tilmelder sig tjenester eller downloader apps. Noget kan dog tyde på, at betingelserne ofte er svære eller for lange at læse, da kun 4 procent læser dem grundigt.

Sociale medier

96 procent af danskerne er på mindst et socialt medie. Størstedelen bruger Facebook, efterfulgt af Instagram og YouTube. De fleste danskere er på sociale medier for underholdningens skyld. Det gælder især medier som Instagram, Snapchat og TikTok. For Facebook gælder det derimod, at 50 procent er på af praktiske årsager, og 27 procent for at få væsentlige informationer. For X (Twitter) svarer 20 procent, at de er på af praktiske årsager, og 21 procent for at få væsentlige informationer. Indenfor de seneste to år har brugere af sociale medier periodisk eller helt droppet et eller flere medier, bl.a. X (34 pct.), TikTok (22 pct.) og/eller Snapchat (16 pct.).

Sletning af data

Et centralt aspekt af beskyttelse og håndtering af data angår mulighederne for og rettighederne til at få slettet ens data. 32 procent af befolkningen har forsøgt at slette data om deres person de seneste to år og indenfor diverse brancher – særligt på sociale medier, hos kundeklubber og webshops. 43 procent af dem, der har forsøgt at få slettet data, fandt det svært, og for 5 procent er det endnu ikke lykkedes.

Cookies

70 procent af befolkningen finder generelt cookies irriterende. Alligevel er der få, der blokerer for dem. 14 procent blokerer ikke for cookies, fordi de ikke ved, hvordan man gør, og 16 procent undlader det, fordi de synes, det er besværligt. 43 procent undlader det, fordi det begrænser adgang til indhold eller ydelser på flere hjemmesider. Danskerne er særligt kritiske overfor virksomheders og myndigheders brug af cookies, når de indsamlede data deles med en tredjepart, og bruges til at give personaliserede priser og tilbud fra både de pågældende og andre hjemmesider.

Arbejdsgiverbetalte devices

28 procent af befolkningen har en arbejdsgiverbetalt computer, og 22 procent har en arbejdsgiverbetalt telefon. Lidt over halvdelen af dem, der har et arbejdsgiver device bruger det til private formål. Det kan have konsekvenser for både arbejdspladsens/arbejdsgiverens sikkerhed, og for medarbejderens privatliv og beskyttelse af data.

Sikkerhed på nettet

Digitaliseringen har en stor indflydelse på danskernes liv. Vi bruger internettet og computerudstyr til mange formål, såsom at kommunikere via mail og sociale medier, eller at få hjælp fra digitale assistenter, der kan gøre livet nemmere på forskellige måder. Men digitaliseringen rejser også nogle spørgsmål om, hvordan vi beskytter vores privatliv og data, når vi deler så meget af vores liv online.

Cyberkriminalitet er et stigende problem for privatpersoner og virksomheder. De kriminelle bliver hele tiden dygtigere, og det bliver stadig vanskeligere at undgå at få computer og netværk i hjemmet inficeret af virus, malware, ransomware og lignende. Mange får stjålet data, bliver franarret penge, får spredt personlige oplysninger eller billeder på nettet, eller får helt overtaget deres identitet. Det er svært at skærme sig helt mod angreb, men med en række forholdsregler kan man gøre livet vanskeligere for de kriminelle og reducere skaden, hvis uheldet er ude.

Politiet har oplistet 8 sikkerhedsanbefalinger til privatpersoner og virksomheder for at undgå angreb udefra². De er følgende:

1. Klik aldrig på links uden at vide hvor det linker til.
2. Åbn aldrig ukendte vedhæftede filer.
3. Opdater altid antivirusprogrammer på computere og andre enheder til nyeste version.
4. Opdater altid browser på computere og andre enheder til nyeste version.
5. Opdater altid dit styresystem på computere og andre enheder til nyeste version.
6. Brug aldrig åbne netværk på fx cafeer, museer, offentlig transport eller andre lignende steder.
7. Brug aldrig USB-nøgler til flere computere.
8. Brug altid kryptering af hjemmenetværk.

Undersøgelsens deltagere er blevet spurgt, om de lever op til de otte råd. Svarene fremgår af tabel 1 og 2. Tabel 1 viser, at flere danskere er gode til at opdatere antivirusprogrammer, browsere og styresystemer. Dog vælger 34 procent af danskerne at benytte sig af åbne netværk og 23 procent at bruge USB-nøgler til flere computere. Derudover er det 16 procent, som ofte eller af og til klikker på links uden at vide, hvor det linker hen.

Tabel 1. Hvor ofte gør du følgende?

	Altid	Ofte	Af og til	Sjældent	Aldrig	Ved ikke	Total
Klikker på links uden at vide hvor det linker til	0%	3%	13%	45%	37%	2%	100%
Åbner ukendte vedhæftede filer	0%	1%	4%	22%	71%	1%	100%
Opdaterer dine antivirusprogrammer på dine computere og andre enheder til nyeste version	30%	24%	18%	12%	9%	6%	100%
Opdaterer din browser på dine computere og andre enheder til nyeste version	35%	28%	20%	9%	3%	5%	100%
Opdaterer dit styresystem på dine computere og andre enheder til nyeste version	37%	26%	18%	9%	4%	7%	100%
Bruger åbne netværk på fx cafeer, museer, offentlig transport eller andre lignende steder	1%	8%	25%	36%	28%	2%	100%
Bruger samme USB-nøgler til flere computere	3%	6%	14%	21%	46%	10%	100%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

² ComputerWorld (20.3.2015): "Politiet advarer: Stor ransomware-bølge skyller ind over Danmark".

Tabel 2 illustrerer danskernes beskyttelse – eller mangel på samme – af deres hjemmenetværk. 63 procent svarer, at de har beskyttet deres internetforbindelse med en kode, de selv har oprettet, mens 31 procent bruger den adgangskode, der fulgte med netværket, da de købte det. Hvis hjemmenetværket ikke er ordentligt sikret, kan det i værste fald føre til misbrug af internetforbindelsen ved kriminelle handlinger, som ejeren af netværket kan få skylden for. Er netværket ikke godt nok sikret, kan en hacker også indsamle og misbruge personlige oplysninger fra fx netbank, e-mail og kreditkortnummer eller få adgang til private billeder og dokumenter.

Tabel 2. Er dit hjemmenetværk beskyttet, så man kun kan komme på, hvis man kender adgangskoden?

	18-34 år	35-49 år	50-70 år	Alle
Ja, det er beskyttet af en adgangskode jeg selv har oprettet	57%	63%	69%	63%
Ja, det er beskyttet af den adgangskode der fulgte med netværket	37%	31%	25%	31%
Nej	1%	3%	3%	2%
Ved ikke	5%	4%	3%	4%
I alt	100%	100%	100%	100%

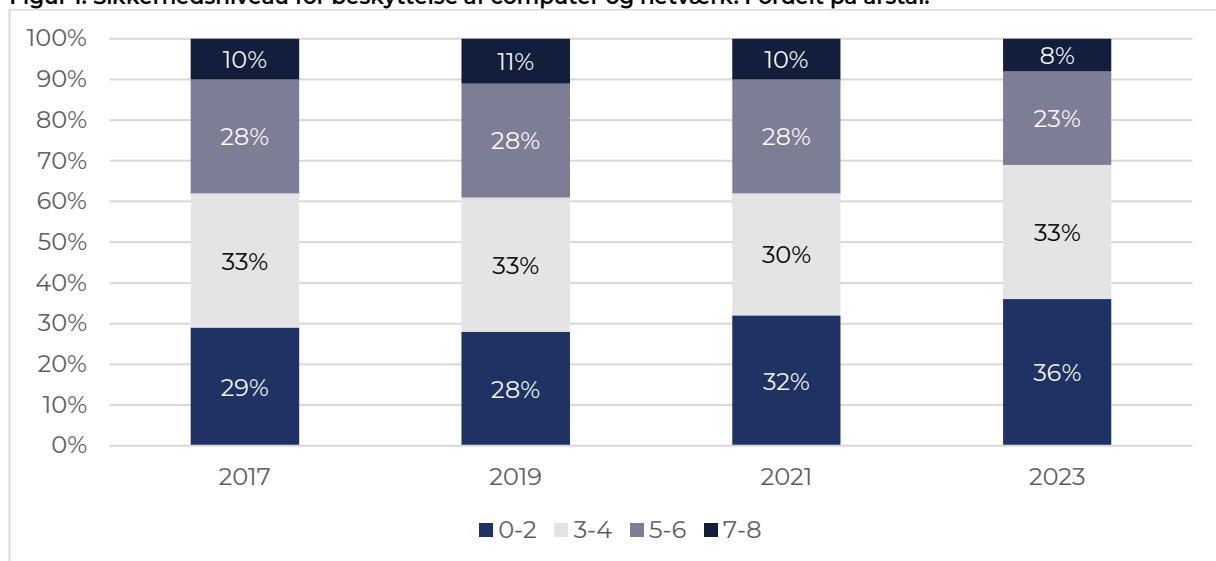
Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

For at få en samlet vurdering af befolkningens sikkerhedsniveau har vi indplaceret besvarelserne på en sikkerhedsskala efter, hvor mange af de otte sikkerhedsforanstaltninger respondenterne følger. Højt sikkerhedsniveau er 8, mens lavest omvendt er 0, hvis man ikke opfylder nogen af de almindelige sikkerhedsanbefalinger overhovedet.

Figur 1 viser, at kun 8 procent af befolkningen mellem 18 og 70 år har et højt sikkerhedsniveau i forhold til beskyttelse af netværk, computer og lignende enheder. Dertil er der 23 procent der har et middel sikkerhedsniveau, som efterlever 5-6 af de otte anbefalinger. 33 procent har et lavt sikkerhedsniveau, som opfylder 3-4 af anbefalingerne, og yderligere 36 procent har et meget lavt sikkerhedsniveau og opfylder kun 1-2 af de otte anbefalinger.

Sammenligner vi resultaterne med tilsvarende undersøgelser fra 2017, 2019 og 2021, er der ikke sket en markant forandring – og slet ikke til det bedre. Det går desværre ikke den rette vej med sikkerhedsniveauet.

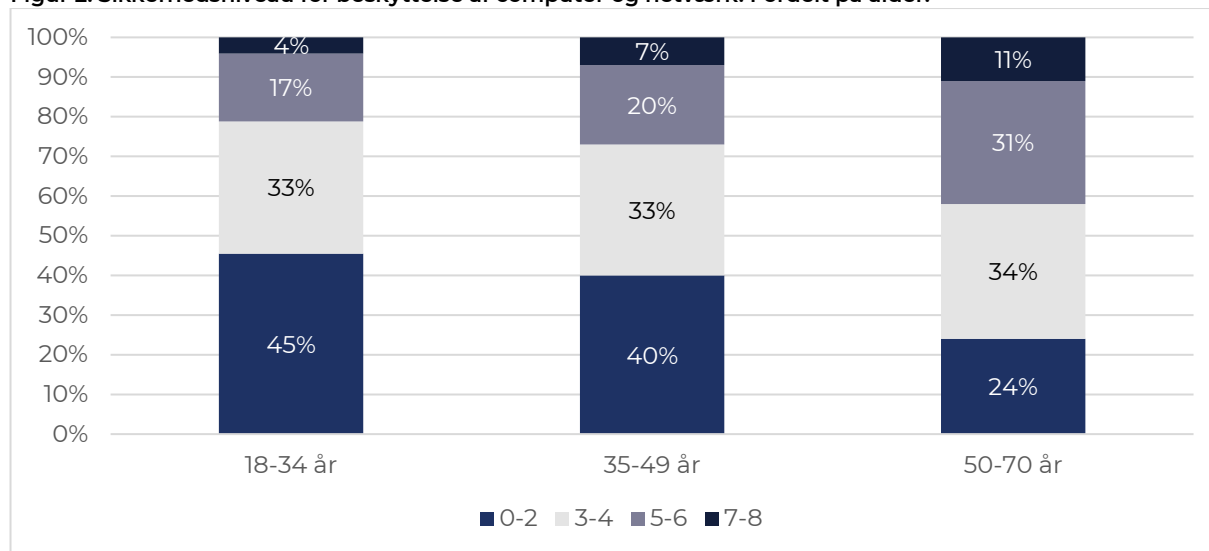
Figur 1. Sikkerhedsniveau for beskyttelse af computer og netværk. Fordelt på årstal.

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%. Indekset er baseret på, hvor mange af udsagnene af tabel 1 respondenter har svaret enten 'aldrig' eller 'altid' til, samt jf. tabel 2 har svaret 'ja, det er beskyttet af en adgangskode jeg selv har oprettet'.

På tværs af aldersgrupper er der særligt mange i aldersgruppen 18-34 år, der ikke efterlever sikkerhedsanbefalingerne. 78 procent af 18-34-årige har et *meget lavt* eller *lavt* sikkerhedsniveau. Det viser figur 2.

Figur 2. Sikkerhedsniveau for beskyttelse af computer og netværk. Fordelt på alder.

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%. Indekset er baseret på, hvor mange af udsagnene af tabel 1 respondenter har svaret enten 'aldrig' eller 'altid' til, samt jf. tabel 2 har svaret 'ja, det er beskyttet af en adgangskode jeg selv har oprettet'.

Et andet sikkerhedstiltag man kan anvende for at beskytte sin digitale færden, er ved at bruge et VPN. VPN står for *Virtuelt Privat Netværk*. Det krypterer ens oplysninger og skjuler ens IP-adresse, så internetudbydere og andre uvedkommende ikke kan følge ens online aktiviteter. Vi har i undersøgelsen spurgt, om danskerne har anskaffet et VPN. Tabel 3 viser, at 21 procent har anskaffet VPN, mod 40 procent der ikke har. Dertil, er der 39 procent som svarer 'ved ikke'. Det kan tyde på, at flere ikke ved, hvad et VPN er.

Tabel 3. Har du anskaffet et VPN?

	Mand	Kvinde	18-34 år	35-49 år	50-70 år	Alle
Ja	26%	15%	26%	22%	16%	21%
Nej	48%	33%	49%	39%	34%	40%
Ved ikke	27%	52%	26%	39%	51%	39%
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

En anden god måde at sikre sine data er ved at foretage backup af ens filer på computeren.

I tabel 4 fremgår det, at 14 procent ikke tager backup. Dermed lever de med risikoen for at miste værdifulde data. Måden hvorpå danskerne tager backup har ændret sig siden undersøgelsen blev foretaget i 2017. Flere gemmer i dag deres data i skyen, mens brugen af ekstern harddisk er faldet.

Tabel 4. Tager du backup af vigtige dokumenter, fotos eller andre data?

	2017	2019	2021	2023
Ja, på ekstern harddisk	41%	43%	34%	25%
Ja, i skyen	26%	37%	39%	47%
Ja, på andre måder	14%	18%	12%	11%
Nej	14%	14%	12%	14%
Ved ikke	4%	4%	3%	3%
I alt	100%	100%	100%	100%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Kameraet på ens devices er ligeledes en mulig indgang for udefrakommende til at hacke sig ind i ens privatliv. Her kan fremmede tage kontrollen over kameraet på fx ens tablet, telefon og computer og overvåge eller optage, hvad man laver. På trods af denne mulige risiko har 94 procent af danskerne ikke sat noget for kameraet på deres telefon, 58 procent har ikke sat noget for kameraet på deres computer og 67 procent har ikke sat noget for kameraet på deres tablet. Dette fremgår af tabel 5. I dag har flere computere et indbygget webcam cover, der kan slås til og fra, hvilket gør det nemmere for flere at beskytte kameraet. Dette er dog ikke særlig udbredt for telefoner endnu. Det er en bekymrende at få dækker kameraet på deres telefon, da de fleste danskere oftere anvender og har deres telefon tæt på sig i de fleste sammenhænge sammenholdt med andre devices.

Tabel 5. Har du sat et klistermærke eller andet over kameraet på din computer/tablet/mobiltelefon, så eventuelle hackere eller andre uvedkommende ikke kan se, hvad du foretager dig?

	Ja	Nej	Ved ikke	Jeg har ikke et kamera	Jeg har ikke dette produkt	Total
Smartphone/mobiltelefon	4%	94%	2%	1%	1%	100%
Computer	30%	58%	2%	7%	3%	100%
Tablet	7%	67%	2%	2%	23%	100%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Password

Passwords er også et vigtigt greb til at beskytte sine devices og data. Opdaterer man ofte sine passwords, bruger forskellige passwords til forskellige enheder og bruger to-faktor godkendelse, så er man godt sikret mod angreb og at få stjålet sin data. Tabel 6 illustrerer bl.a., at de fleste (73 pct.) bruger nogle af deres passwords flere steder. Det er kun 27 procent, der skifter password jævnligt, og ca. halvdelen (53 pct.) har to-faktor godkendelse på deres vigtigste password. Der er derfor stadig rum til forbedring. Heldigvis tegner der sig en positiv udvikling – siden undersøgelsen blev foretaget i 2017 - i antallet af danskere, der har to-faktor godkendelse til deres vigtigste passwords/logins. Tabel 7 viser, at der i 2017 var 25 procent, der havde to-faktor godkendelse på deres vigtigste passwords. I 2021 gjaldt det 44 procent, og i år gælder det 53 procent. Udviklingen kan i vidt omfang forklares af, at samtlige digitale tjenester påkræver to-faktor godkendelse med MitID - fx hvis man skal have adgang til sin netbank eller sundhedsdata. Dertil påkræver de fleste arbejdsgivere også to-faktor godkendelse til arbejdsgiverbetalte devices. En mulig forklaring på udviklingen i danskernes brug af to-faktor godkendelse kan være denne

samfundsmæssige, systematiske forandring, og forhåbentlig tager befolkningen disse erfaringer til sig og installerer to-faktor godkendelse til deres private devices og tjenester.

Tabel 6. Hvordan håndterer du password til de forskellige tjenester, du bruger på nettet?

Andel der har svaret 'ja'.

	2023
Nogle af mine password bruger jeg flere steder	73%
Jeg har et særligt sikkert password til mine vigtigste tjenester	62%
Jeg har to-faktor godkendelse på mine vigtigste password	53%
Jeg bruger computeren til at huske mine password	36%
Jeg skifter jævnligt mine vigtigste password	27%
Jeg har forskellige password til alle mine tjenester	19%
Jeg bruger en særlig tjeneste eller app til at huske mine password	18%
Jeg har skrevet mine password i en fil jeg har på min computer	10%
Jeg har det samme password til alle mine tjenester	3%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Ser vi på udviklingen i danskernes håndtering af passwords siden undersøgelsen senest blev foretaget i 2021, er der ikke sket store forandringer. Dog viser tabel 7, at andelen af danskere, der har forskellige passwords til deres tjenester, er lavere i år sammenholdt med 2021. Dette kan dog skyldes, at vi har ændret i svarmulighederne. I dette års undersøgelse er der tilføjet svarkategorien "nogle af mine passwords bruger jeg flere steder" og dertil gjort kontraintuitive svarmuligheder gensidigt udelukkende. Derfor bør faldet tolkes med forbehold for dette.

Tabel 7. Hvordan håndterer du password til de forskellige tjenester, du bruger på nettet?

(Andel der har svaret ja). 2017, 2021, 2023.

	2017	2021	2023
Jeg har et særligt sikkert password til mine vigtigste tjenester	65%	66%	62%
Jeg har to-faktor godkendelse på mine vigtigste password	25%	44%	53%
Jeg bruger computeren til at huske mine password	25%	36%	36%
Jeg skifter jævnligt mine vigtigste password	30%	34%	27%
Jeg har forskellige password til alle mine tjenester	41%	45%	19%
Jeg bruger en særlig tjeneste eller app til at huske mine password	8%	16%	18%
Jeg har skrevet mine password i en fil jeg har på min computer	10%	10%	10%
Jeg har det samme password til alle mine tjenester	9%	9%	3%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Cyberkriminalitet

It-kriminalitet er vokset i takt med stigende brug af digitale teknologier. Tabel 8 viser, at i år har 33 procent af danskerne oplevet phishing, hvor svindlere har forsøgt at franarre deres brugernavn, adgangskode, kreditkort eller netbanksoplysninger. 32 procent er blevet eksponeret for falske konkurrencer. 7 procent har været udsat for at betale for varer, de aldrig har modtaget, fra falske hjemmesider. 2 procent har været udsat for identitetstyveri. 1 procent har fået spredt private billeder på nettet, og slutteligt har 1 procent været udsat for ransomware, som har blokeret deres computer, hvor kriminelle har krævet en løsesum for at låse den op igen.

1 procent lyder ikke af meget, men det svarer alligevel til, at knap 40.000 danskere mellem 18-70 år, der fx har fået spredt private billeder på nettet og/eller er blevet udsat for ransomware.

Tabel 8. Hvilke typer af it-kriminalitet har du selv været udsat for inden for de seneste to år? Andel, der har svaret 'ja'.

	2019	2021	2023
Phishing, hvor svindlere forsøger at franarre dig dit brugernavn, adgangskode, kreditkort eller netbanksoplysninger.	36%	35%	33%
Falske konkurrencer	30%	28%	32%
Falske hjemmesider hvor du har betalt for varer, du aldrig modtog	6%	7%	7%
Identitetstyveri	3%	2%	2%
Ransomware, som har blokeret din computer, hvor kriminelle har krævet et beløb for at låse den op igen	5%	4%	1%
Spredning af private billeder	1%	1%	1%
Ingen af ovenstående	46%	47%	48%
Ved ikke	5%	4%	4%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%. Respondenter har haft mulighed for at vælge flere svar.

Danskernes brug af overvågningsudstyr og digitale assistenter

Overvågningsudstyr og digitale assistenter – fx overvågningskameraer i sin bolig/af sin grund, alarmer og internetkoblede termostater - fremstår umiddelbart som uproblematisk og smarte redskaber, der kan gøre hverdagen lettere og tryggere. Dog har produkterne en potentiel sikkerhedsrisiko, da de kan hackes, og den information, som redskaberne indsamler, kan falde i de forkerte hænder.

Ifølge tabel 9 anvender 15 procent af danskerne internetkøbt overvågningsudstyr. Det er på niveau med tidligere undersøgelser.

Tabel 9. Har du overvågningsudstyr/kamera i hjemmet, som styres via internettet?

	2019	2021	2023
Ja	10%	13%	15%
Nej	86%	84%	82%
Ved ikke	4%	3%	3%
I alt	100%	100%	100%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Vi har også spurgt danskerne, om de har 'smarte apparater' som fx smart-tv, køleskabe, elpærer, babyalarmer, termostater, alarmsystemer eller lignende, der er koblet til internettet i hjemmet.

Af tabel 10 fremgår det, at over halvdelen (54 pct.) har svaret 'ja', hvilket er flere end i 2021.

Tabel 10. Har du i hjemmet 'smarte apparater' som fx smart-tv, køleskabe, 'smarte' elpærer, alarmsystemer, babyalarmer, termostater, stemmestyrede personlige assistenter eller andet udstyr, der er koblet til internettet?

	2021	2023
Ja	38%	54%
Nej	60%	44%
Ved ikke	2%	2%
I alt	100%	100%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Som tidligere nævnt kan der være risiko for, at internetkoblet udstyr hackes, og fremmede kan få adgang til ens privatliv og personlige data. Bliver ens overvågningsudstyr hacket kan kriminelle fx følge med i, om man er hjemme eller ej. Derfor er det også vigtigt at belyse, om danskerne er opmærksomme på denne risiko. Tabel 11 illustrerer, at det er tæt på halvdelen af danskerne (49 pct.) der *i ringe grad* eller *slet ikke* forholder sig til, om deres udstyr er sikret mod angreb. 26 procent forholder sig *i nogen grad* til det.

Tabel 11. I hvilken grad forholder du dig til om 'smarte apparater' i hjemmet er sikret mod angreb udefra?

	2021	2023
Slet ikke	12%	22%
I ringe grad	25%	27%
I nogen grad	31%	26%
I høj grad	15%	11%
I meget høj grad	10%	5%
Ved ikke	8%	9%
I alt	100%	100%

Note: besvarelser: 2021=818 og 2023=1136. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Digitale assistenter som Google Assistant, Amazons Alexa og Apples Siri anvendes af flere og flere danskere. Det er computerprogrammer, fx til smartphones eller indbygget i højtalere, som kan hjælpe med at besvare spørgsmål, shoppe online, holde styr på ens kalender og lignende. Tabel 12 viser, at 24 procent af danskerne i 2023 *ofte* eller *engang imellem* bruger digitale assistenter, mens 21 procent svarer *sjældent*, og 53 procent svarer *aldrig*.

Tabel 12. Bruger du digitale assistenter (bl.a. Amazon Alexa, Google Assistant og Apple Siri) via for eksempel smartphone, tablet eller højtalere?

	2019	2021	2023
Ja, ofte	4%	5%	9%
Ja, en gang imellem	12%	15%	15%
Sjældent	15%	18%	21%
Aldrig	63%	59%	53%
Ved ikke	6%	2%	3%
I alt	100%	100%	100%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Udover at de digitale assistenter lytter og hjælper med det de bliver bedt om, har der været flere historier om, at de aflytter og optager samtaler, selvom de ikke er aktive eller er blevet bedt om at optage. Nogle vil sikkert nikke genkendende til en oplevelse af at tale om et eller andet (fx en koncert eller en kaffemaskine) med sin telefon i nærheden, og så nogle timer efter blive mødt af reklamer for det på fx Facebook. Det er bekymrende for beskyttelsen af ens privatliv og personlige data.

Tabel 13 viser, at 57 procent af danskerne, som benytter sig af digitale assistenter, ikke tænker over eller ikke bekymrer sig om, at de digitale assistenter potentielt optager deres samtaler. Omvendt svarer 7 procent, at det bekymrer dem meget.

Tabel 13. Forholder du dig til, om de digitale assistenter optager dine samtaler i hjemmet?

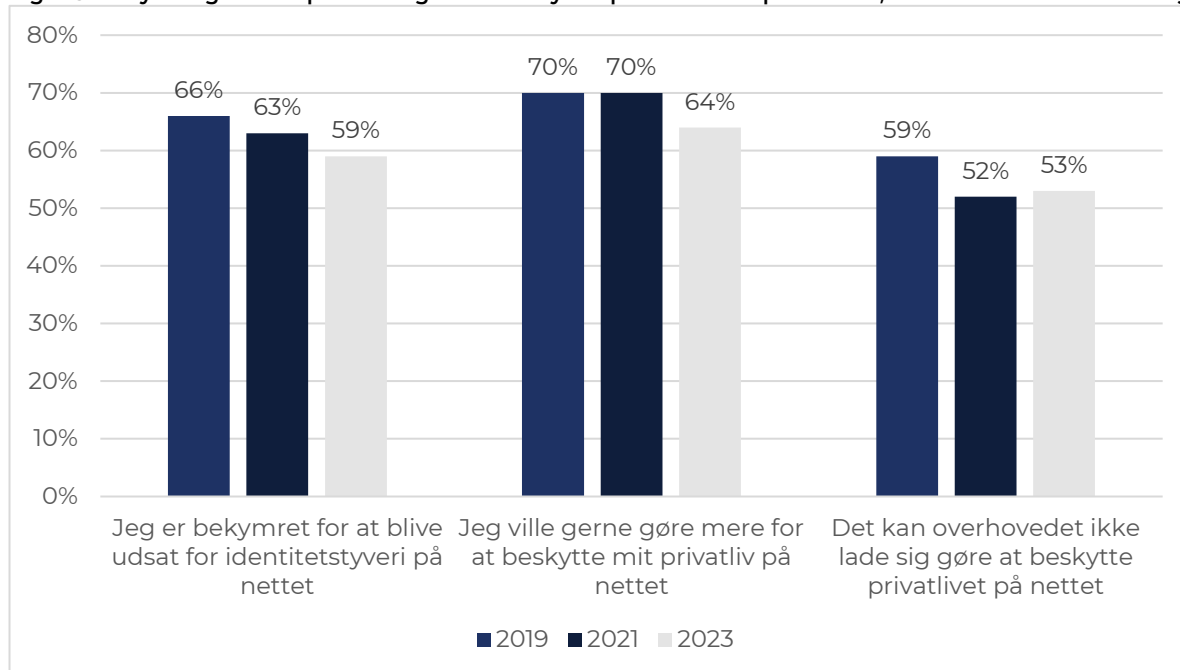
	2019	2021	2023
Det tænker jeg ikke over	37%	26%	33%
Ja, men det ikke noget, der bekymrer mig	18%	25%	24%
Ja, og det bekymrer mig lidt	24%	34%	28%
Ja, og det bekymrer mig meget	10%	11%	7%
Ved ikke	11%	5%	8%
I alt	100%	100%	100%

Note: spørgsmålet er besvaret af dem som har svaret 'sjældent', 'ja, en gang imellem', 'ja, ofte' til spørgsmålet 'bruger du digitale assistenter via for eksempel smartphone, tablet eller højttalere. Antal besvarelser=2019=626, 2021=772 og 2023=885. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Beskyttelse af data på nettet

Det kan være svært at gennemskue, hvilke og hvor mange dataspor man sætter, når man færdes på nettet. Derudover kan det være svært at vide, hvordan de personfølsomme data efterfølgende gemmes. For eksempel er information om ens sundhed personfølsomme data og det stiller krav til, at virksomhederne bevarer data sikkert. Undersøgelsen har spurgt danskerne ind til, hvad de anser som private data, hvad danskerne mener om, at virksomheder er i besiddelse af private data, hvorvidt de er bekymret for deres privatliv og hvordan de håndterer deling af data og deres færden på nettet.

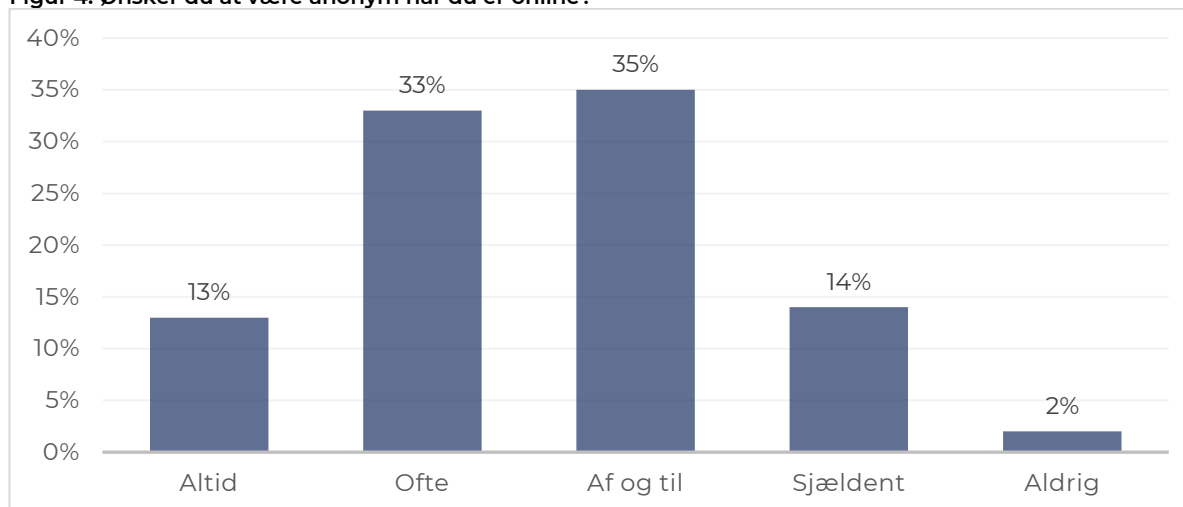
Figur 3 illustrerer, at 59 procent er helt eller delvist enige i, at de er bekymret for at blive udsat for identitetstyveri på nettet, og 64 procent ville gerne gøre mere for at beskytte deres privatliv på nettet. Trods bekymring for identitetstyveri og ønsket om at gøre mere for at beskytte deres privatliv på nettet, er der alligevel en betydelig del (53 pct.) af danskerne, der er helt eller delvist enige i, at det overhovedet ikke kan lade sig gøre at beskytte privatlivet på nettet. Der er ikke sket markante forandringer i besvarelserne de seneste år.

Figur 3. Bekymring for ens privatliv og identitetstyveri på nettet. Respondenter, der er helt eller delvist enig

Note: besvarelser=2000.

En måde at beskytte sine data på, er ved at færdes anonymt på nettet. For at gøre det er der to handlinger, man skal være opmærksom på: 1) hvad man har søgt på, og 2) hvilke hjemmesider man har besøgt. Hvis man fx laver en Googlesøgning på en virksomhed, er det standard, at virksomhedens hjemmeside også får dine søgetermer med, så den kan se præcis hvad du søgte på inden du klikkede videre til virksomhedens hjemmeside.

Figur 4 viser, at 81 procent af danskerne til en vis grad ønsker at være anonyme (altid, ofte, af og til), når de færdes på nettet. Det er nogenlunde samme tendens som, da undersøgelsen blev foretaget i 2021.

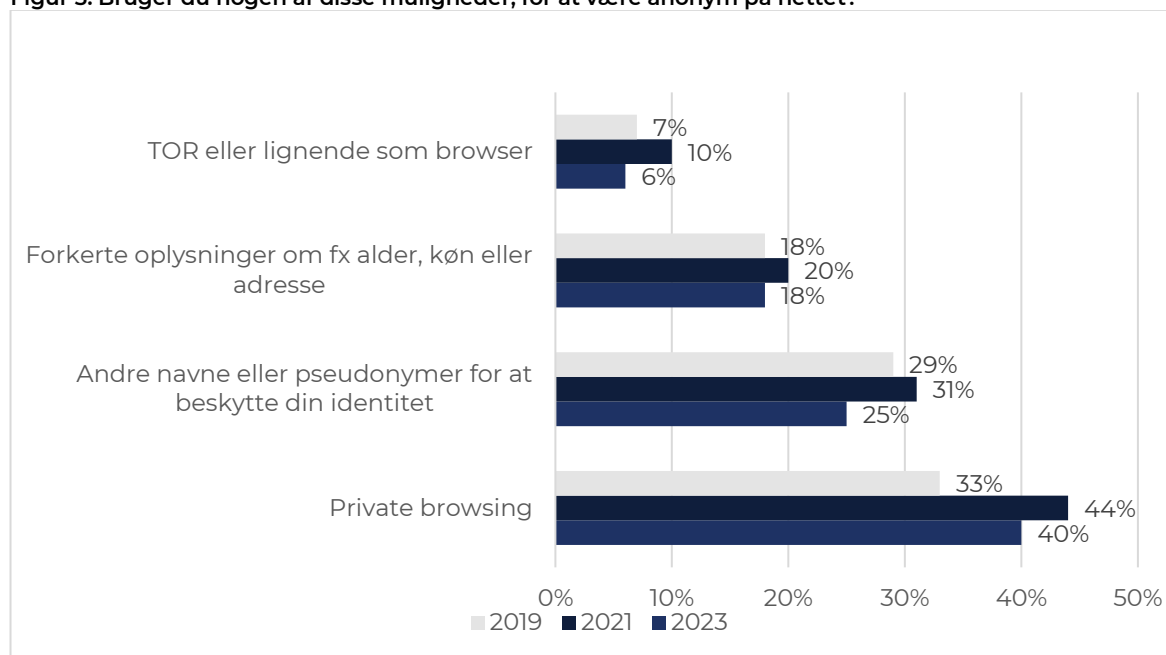
Figur 4. Ønsker du at være anonym når du er online?

Note: Besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Selvom mange danskere ønsker at være anonyme, når de færdes på nettet, er det ikke alle, der rent faktisk bruger eller kender til mulighederne.

Figur 5 viser, at kun 6 procent bruger TOR eller lignende browser for at være anonym på nettet. 18 procent bruger forkerte oplysninger om fx alder, køn eller adresse. 25 procent bruger andre navne eller pseudonymer for at beskytte deres identitet, og 40 procent bruger private browsing.

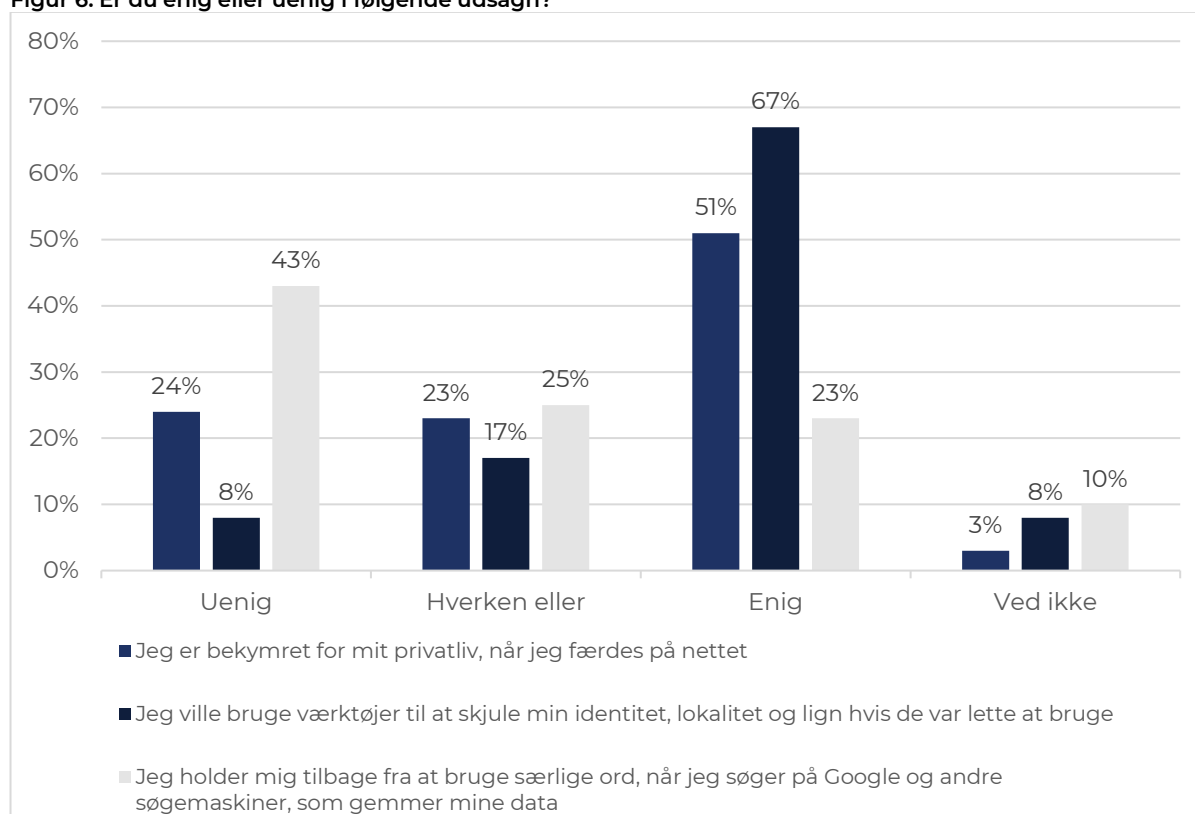
Figur 5. Bruger du nogen af disse muligheder, for at være anonym på nettet?

Note: Andel der har svaret *altid, ofte eller af og til*.

Jf. figur 6 ses det, at flere danskere (51 pct.) er bekymret for deres privatliv, når de færdes på nettet, og 67 procent ville gerne gøre mere for at skjule fx identitet, lokalitet og lignende, hvis værktøjerne var lettere at bruge. Dog får det ikke lige så mange til at holde sig tilbage fra at bruge særlige ord, når de søger på Google og andre søgemaskiner som gemmer data. Figur 6 viser, at 23 procent holder sig tilbage fra at gøre dette.

Figur 6. Er du enig eller uenig i følgende udsagn?

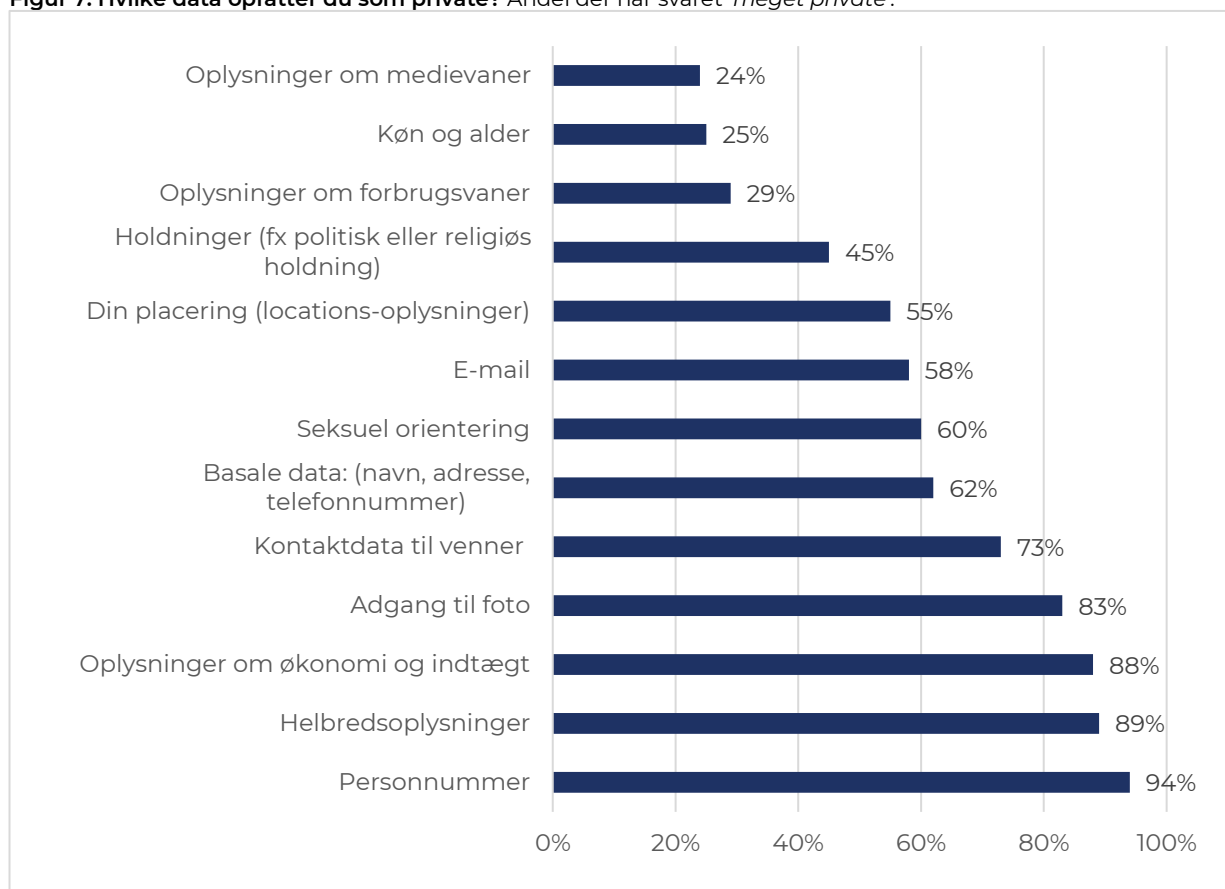

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

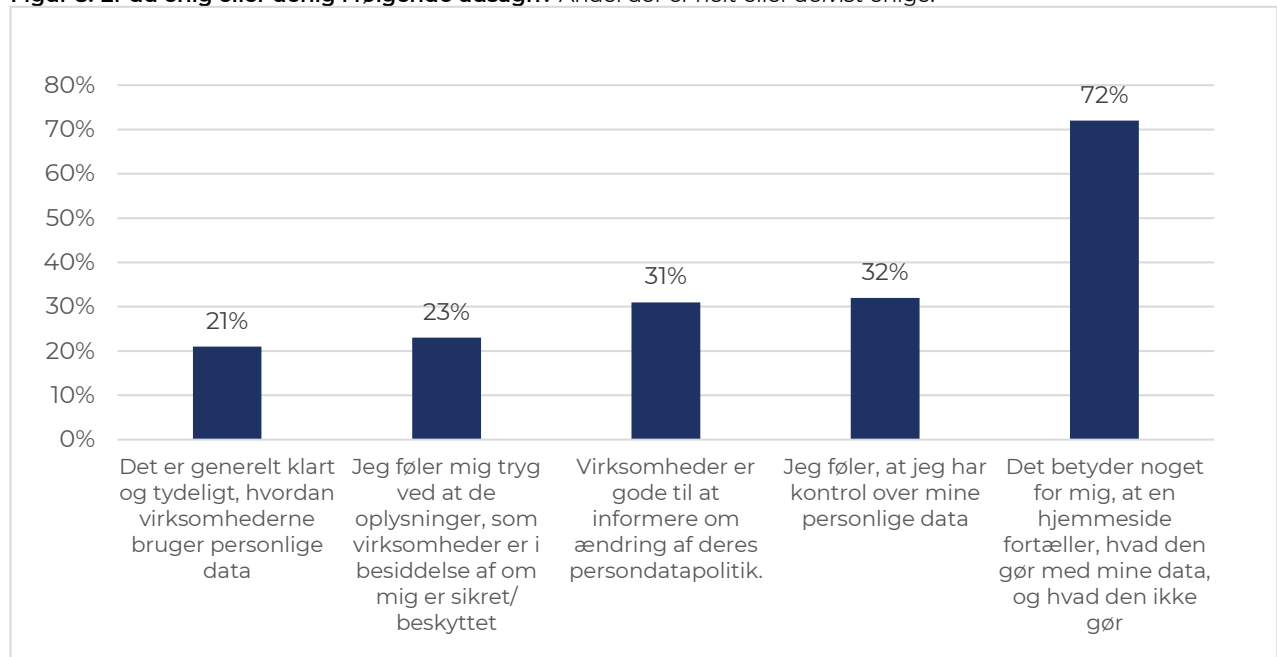
Figur 7 viser, at danskerne opfatter meget af det data, vi har mulighed for at dele på nettet, som private. Det gælder særligt personnummer, helbredsoplysninger, oplysninger om økonomi og indtægt samt adgang til fotos, hvilket betragtes som meget private data af over 80 pct. Derudover opfatter over 60 procent af danskerne seksuel orientering, basale data som navn, adresse og telefonnummer, samt kontaktdata til venner, som meget privat data. Lokationsoplysninger og e-mail betragtes som meget privat af over 50 procent af danskerne, og 45 procent opfatter holdninger (fx politiske eller religiøse) som meget privat data. Endeligt betragter omkring hver fjerde (hhv. 24, 25 og 29 pct.) oplysninger om medievaner, køn og alder samt oplysninger om forbrugsvaner som private. Det er stort set de samme tendenser, som i undersøgelsen fra 2021.

Figur 7. Hvilke data opfatter du som private? Andel der har svaret 'meget private'.

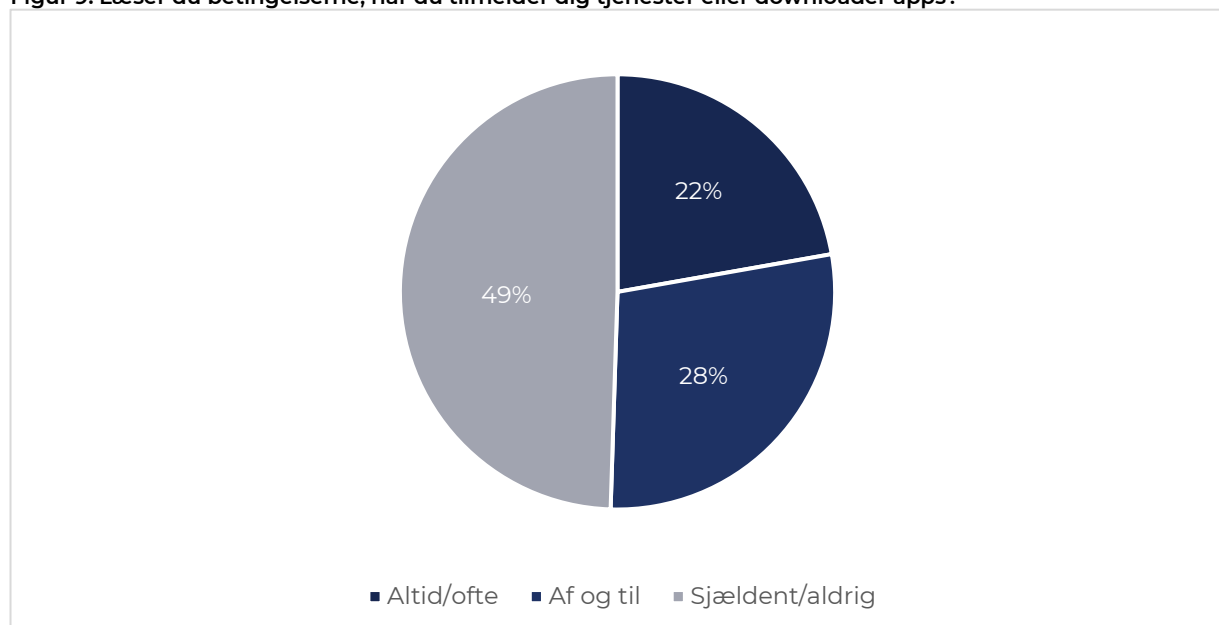
Note: besvarelser=2000.

Håndtering af private data er en bekymring hos flere danskere. Af figur 8 fremgår det bl.a., at kun 23 procent svarer, at de føler sig trygge ved, at de oplysninger, som virksomheder er i besiddelse af, er sikret og beskyttet. Tilsvarende er kun 21 procent *helt* eller *delvist enige* i, at det generelt er klart og tydeligt, hvordan personfølsomme data anvendes af virksomhederne. Omkring hver tredje svarer, at de er *helt* eller *delvist enige* i udsagnet 'jeg føler, at jeg har kontrol over egne personlige data'; og ligeledes omkring hver tredje er *helt* eller *delvist enige* i, at virksomheder er gode til at informere om ændringer af deres persondatapolitik. Slutteligt fremgår det af figur 8, at 72 procent er *helt* eller *delvist enige* i udsagnet 'det betyder noget for mig, at en hjemmeside fortæller, hvad den gør med mine data, og hvad den ikke gør'.

Figur 8. Er du enig eller uenig i følgende udsagn? Andel der er helt eller delvist enige.

Note: besvarelser=2000.

På trods af, at mange danskere er bekymrede for deres data på nettet, og hvordan virksomheder bruger den, er det 49 procent, som sjældent eller aldrig læser betingelserne, når de tilmelder sig tjenester eller downloader apps, og yderligere 28 procent gør det kun af og til. 22 procent har svaret, at de gør det ofte eller altid. Det fremgår af figur 9.

Figur 9. Læser du betingelserne, når du tilmelder dig tjenester eller downloader apps?

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

Desuden tyder undersøgelsen på, at betingelserne ofte er svære eller for lange at læse igennem, eftersom 72 procent af danskerne – som svarer, at de læser betingelserne – kun skimmer dem igennem. Det fremgår af tabel 14. Det ses ligeledes, at kun 4 procent af dem der læser betingelserne svarer, at de læser det hele grundigt. Der er ikke forskel på mænd og kvinder ift. deres adfærd i læsningen af betingelser, men ses der på alder, er der færre 18-34-årige, der enten læser en del af betingelserne eller læser dem grundigt, sammenholdt med de ældre aldersgrupper.

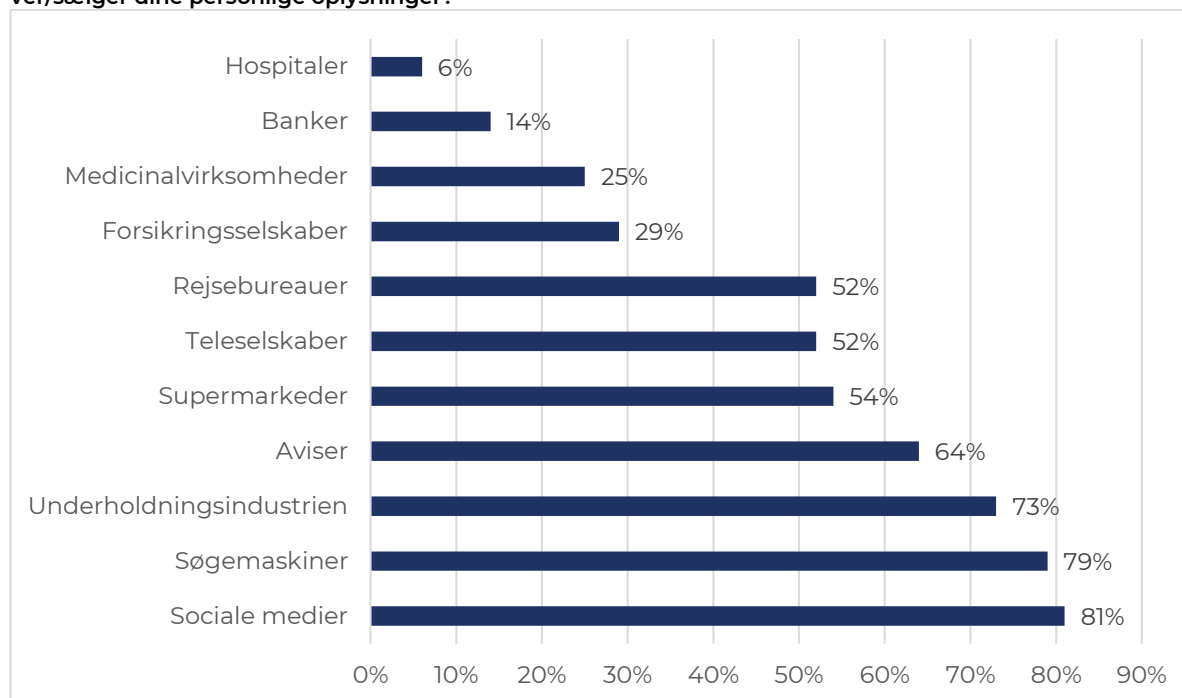
Tabel 14. Hvordan vil du beskrive din læsning af betingelserne?

	Mand	Kvinde	18-34 år	35-49 år	50-70 år	Alle
Jeg læser det hele grundigt	4%	4%	1%	3%	7%	4%
Jeg læser en del af betingelserne	24%	23%	14%	25%	27%	23%
Jeg skimmer det	72%	71%	82%	71%	65%	72%
Ved ikke	1%	2%	3%	1%	1%	2%
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Note: besvarelser=1681. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

Danskernes tillid til virksomheders videregivelse af personlige oplysninger afhænger i høj grad af hvilke institutioner og virksomhedstyper der er tale om. Det fremgår af figur 10. Her ses det, at danskerne særligt har begrænset tillid til, hvordan sociale medier, søgemaskiner og underholdningsindustrien håndterer og videregiver personlige oplysninger. Hele 81 procent har svaret, at de har lille eller meget lille tillid til, at sociale medier ikke videregiver/sælger personlige oplysninger og for søgemaskiner er det 79 procent der har lille eller meget lille tillid. Omvendt er der kun 6 procent som har svaret at de har lille eller meget lille tillid til, at hospitaler ikke videregiver/sælger personlige oplysninger. Det er overvejende de samme tendenser, der gjorde sig gældende i tilsvarende undersøgelse fra 2021. Det fremgår af bilagsfigur 1.

Figur 10. Hvor stor tillid har du generelt til følgende typer af virksomheder med hensyn til, at de ikke videregiver/sælger dine personlige oplysninger?

Note: Andel der svarer, at de kun har lille eller meget lille tillid til forskellige typer af virksomheder.

Deling af sundhedsinformationer

Undersøgelsen har spurgt ind til, hvilke sundhedsinformationer danskerne deler med hhv. venner, forsikringselskaber og læge. Det er blevet nemmere at måle og gemme sundhedsoplysninger om sig selv på diverse sundhedsapps. Det kan være alt fra et sundheds-ur, der kan tracke ens motion og søvn i løbet af ugen, til en app, der tæller, hvor mange kalorier man spiser. Appen kan være indstillet til at dele det med eks. venner, eller man kan selv dele sine resultater på andre medier – fx Facebook og Instagram.

Tabel 15-17 viser, at der ikke er sket en markant udvikling i delingen af informationer siden undersøgelsen blev foretaget i 2021. Dog afhænger danskernes lyst til at dele deres sundhedsinformation stadig meget af, hvem der skal modtage informationerne.

Tabel 15 viser, at de fleste danskere er villige til at dele de fleste sundhedsinformationer med deres læge.

Tabel 15. Hvilke af disse informationer er du villig til at dele med din læge.

	2021	2023
Omfanget af din daglige motion	73%	76%
Helbred	89%	93%
Humørtilstand	70%	70%
Vægt	82%	83%
Diæt	72%	73%
Soverytme	76%	78%
Medicinforbrug	85%	90%
Ingen af ovenstående	5%	4%

Note: besvarelser=2000.

Tabel 16 viser, at omkring hver tredje dansker gerne deler humørtilstand (33 pct.) og omfanget af daglig motion (36 pct.) med deres venner, men er mindre villige til at dele information om medicinforbrug (13 pct.), vægt (16 pct.) og diæt (16 pct.).

Tabel 16. Hvilke af disse informationer er du villig til at dele med dine venner:

	2021	2023
Omfanget af din daglige motion	30%	36%
Helbred	20%	22%
Humørtilstand	33%	33%
Vægt	16%	16%
Diæt	14%	16%
Soverytme	19%	21%
Medicinforbrug	11%	13%
Ingen af ovenstående	51%	51%

Note: besvarelser=2000.

Tabel 17 viser, at danskerne er betydeligt mindre villige til at dele sundhedsinformationer med forsikringsselskaber sammenholdt med venner og læge. Den information flest danskere (40 pct.) er villige til at dele med deres forsikringsselskab er om deres helbred. Dette skal også ses i lyset af, at forsikringsselskaberne oftest påkræver, at den forsikrede deler visse informationer om helbredet, for at få dækket udgifter til udredning og behandling.

Tabel 17. Hvilke af disse informationer er du villig til at dele med dit forsikringsselskab?

	2021	2023
Omfanget af din daglige motion	12%	13%
Helbred	32%	40%
Humøritilstand	8%	8%
Vægt	13%	13%
Diæt	8%	8%
Soverytme	8%	8%
Medicinforbrug	19%	23%
Ingen af ovenstående	56%	56%

Note: besvarelser=1944 (de respondenter der har en forsikring).

Sociale medier

Sociale medier udgør en stor rolle i danskernes hverdag. De fungerer både som underholdning, centrale platforme for nyheder og kommunikation samt som praktiske redskaber til planlægning. Det betyder, at medierne har adgang til mange oplysninger og data om dets brugere, hvilket nødvendiggør skærpet fokus på, hvordan medierne håndterer privacy og datasikkerhed.

Undersøgelsen viser jf. tabel 18, at 96 procent af danskerne er på mindst et socialt medie. Størstedelen af danskerne bruger Facebook, efterfulgt af Instagram og YouTube.

Tabel 18. Er du på et eller flere af følgende sociale medier? Andel der har svaret 'ja' til givne medier.

	Ja
Facebook	89%
Instagram	62%
Youtube	58%
Snapchat	47%
TikTok	21%
X (Twitter)	17%
Andre	7%
Mindst et socialt medie	96%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

De fleste danskere er på sociale medier for underholdningens skyld. Det gælder især medier som Instagram, Snapchat og TikTok. Tabellen viser dog også, at specielt Facebook og X (Twitter) også har et mere praktisk formål for mange brugere. Det ses ved, at 50 procent af danskerne svarer, at de er på Facebook af praktiske årsager, og 27 procent svarer, at de er på for at få væsentlige informationer. Ligeledes svarer 20 procent, at de er på X (Twitter) af praktiske årsager, og 21 procent svarer, at de er på for at få væsentlige informationer.

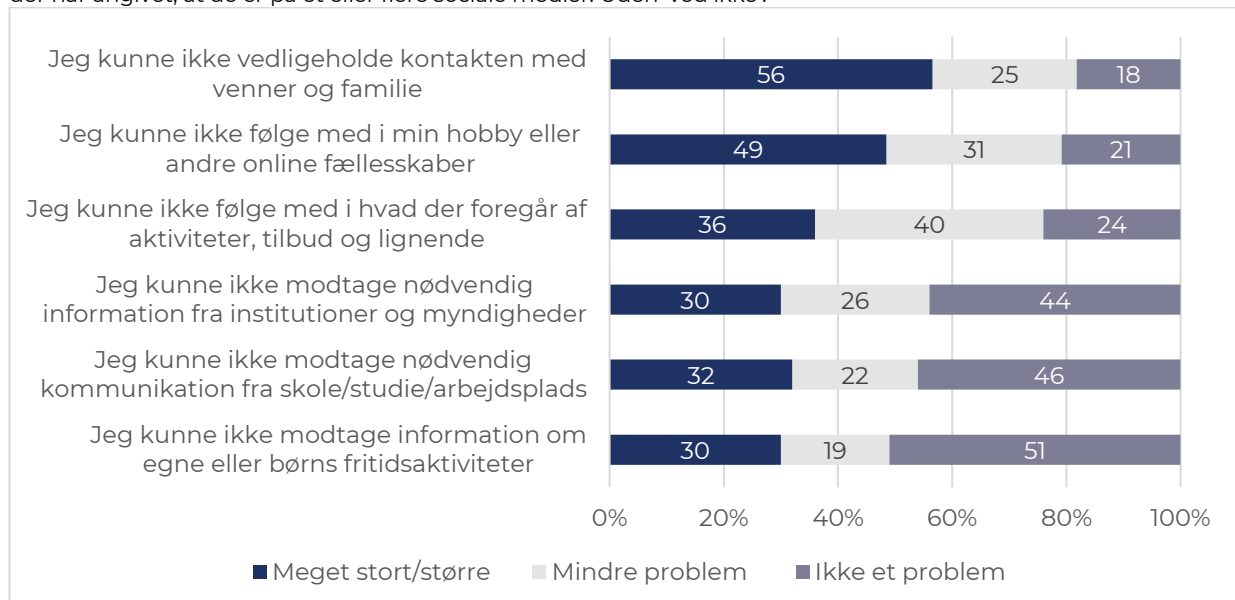
Tabel 19. Hvorfor er du på... (mulighed for flere svar)

	Jeg er der for sjov	Jeg er det af praktiske årsager	Jeg er nødt til at være der for at få væsentlige informationer	Andre grunde
Facebook	46%	50%	27%	7%
Instagram	85%	14%	6%	8%
X (Twitter)	64%	20%	21%	11%
Snapchat	87%	11%	3%	7%
TikTok	95%	6%	4%	3%
YouTube	83%	20%	11%	7%

Note: besvarelser er fra dem, der er på de givne medier.

Flere danskere vurderer, at der er en række problemer forbundet med ikke at være på sociale medier. Af figur 11 fremgår det, at 56 procent vurderer det som et større eller meget stort problem ikke at kunne vedligeholde kontakten med venner og familie, hvis ikke de var på sociale medier. Ligeledes vurderer flere danskere (49 pct.) det som et større eller meget stort problem ikke at kunne følge med i en hobby eller andre online fællesskaber, hvis ikke de var på sociale medier.

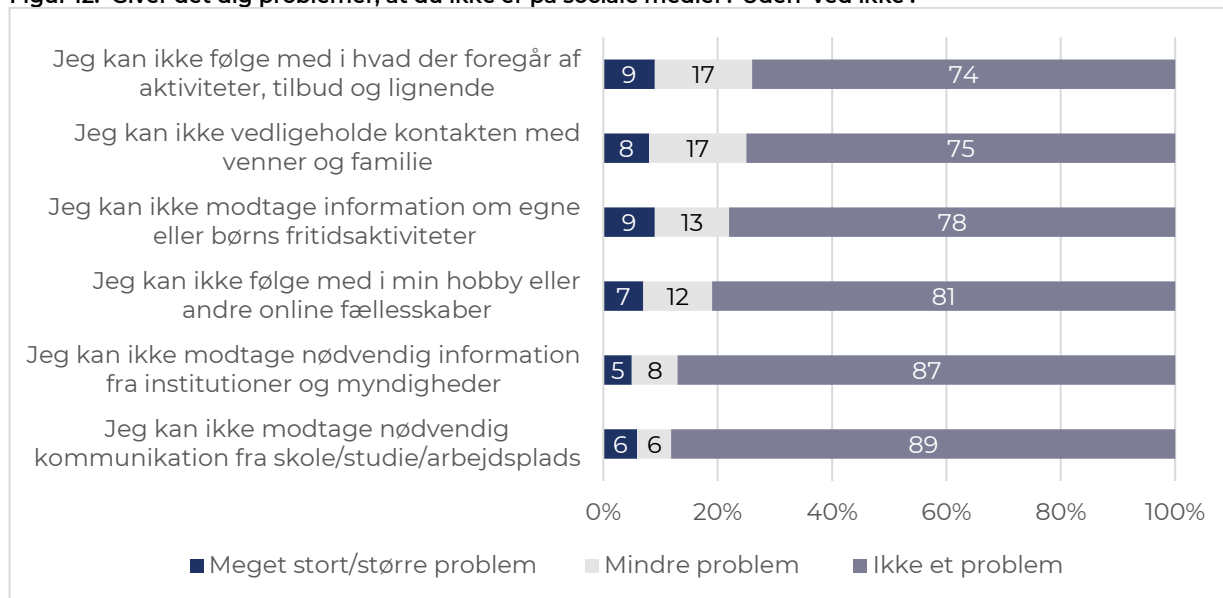
Figur 11. Hvordan vil du helt generelt vurdere følgende problemer, hvis du ikke var på sociale medier? Andel, der har angivet, at de er på et eller flere sociale medier. Uden 'ved ikke'.

Note: på grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

Dog viser figur 12, at for de respondenter, der ikke er på sociale medier, er det kun en mindre andel (mellem 5-9 pct.), der på forskellige parametre oplever det som et større eller meget stort problem.

Figur 12. Giver det dig problemer, at du ikke er på sociale medier? Uden 'ved ikke'.

Note: på grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

Undersøgelsen har belyst, om danskerne har droppet et socialt medie indenfor de seneste to år. Af dem, der har været på givne medier, er der flere der har droppet X (Twitter) (34 pct.), TikTok (22 pct) og Snapchat (16 pct.). Der er 15 procentpoint flere kvinder end mænd, der har droppet Twitter, og 9 procentpoint flere mænd end kvinder, der har droppet instagram. Dette fremgår af tabel 20.

Det er særligt de mest populære medier, som flest er på, som flest også holder fast i. Dertil er det bemærkelsesværdigt, at de medier, som flest har slettet; X (Twitter) og TikTok også har fyldt en del i mediebilledet i den periode, hvor spørgeskemaet blev udsendt. X (Twitter) har været eksponeret i forbindelse med Elon Musks køb af mediet og forandringer forbundet hermed. TikTok har været eksponeret i relation til Kinas håndtering af brugernes data³.

Tabel 20. Har du indenfor de seneste 2 år droppet et socialt medie? Andel af dem, der har slettet givne medie, som også har været på mediet. Uden 'ved ikke' og 'har aldrig været på mediet'. Fordelt på køn.

	Kvinder	Mænd	Alle
X (Twitter)	43 % (N=313)	28 % (N=457)	34 % (N=771)
TikTok	21 % (N=336)	20 % (N=304)	21 % (N=640)
Snapchat	13 % (N=636)	19 % (N=573)	15 % (N=1210)
Instagram	6 % (N=768)	15 % (N=647)	10 % (N=1415)
Andre	8 % (N=488)	9 % (N=543)	8 % (N=1032)
Facebook	4 % (N=926)	7 % (N=904)	5 % (N=1830)
Youtube	5 % (N=712)	3 % (N=833)	4 % (N=1545)

Note: på grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

³ Nærværende undersøgelse blev udsendt før Center for Cybersikkerhed delte deres anbefalinger til anvendelse af TikTok af virksomheder og i staten.

På tværs af alder er der flere i aldersgruppen 35-49 år, der har droppet et eller flere medier de seneste to år. Det fremgår af tabel 21.

Tabel 21. Har du indenfor de seneste 2 år droppet et socialt medie? Andel af dem, der har slettet givne medie, som også har været på mediet. Uden 'ved ikke' og 'har aldrig været på mediet'. Fordelt på alder.

	18-34 år	35-49 år	50-70 år	Alle
X (Twitter)	34 % (N=356)	40 % (N=206)	30 % (N=208)	34 % (N=771)
TikTok	16 % (N=366)	30 % (N=169)	23 % (N=106)	21 % (N=640)
Snapchat	14 % (N=609)	20 % (N=347)	11 % (N=254)	15 % (N=1210)
Instagram	11 % (N=591)	8 % (N=418)	11 % (N=406)	10 % (N=1415)
Andre	9 % (N=435)	8 % (N=303)	8 % (N=294)	8 % (N=1032)
Facebook	5 % (N=638)	7 % (N=521)	5 % (N=671)	5 % (N=1830)
Youtube	5 % (N=435)	8 % (N=303)	8 % (N=294)	4 % (N=1545)

Note: på grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

Sletning af data

Øget opmærksomhed på privacy og databehandling kan give danskerne mulighed for at blive mere informeret om brug og håndtering af data - og dette gælder også mulighederne og rettighederne til at få slettet ens data. 32 procent har forsøgt at slette data om deres person indenfor de seneste to år.

Indenfor specifikke brancher har danskerne bl.a. forsøgt at slette deres data fra sociale medier (19 pct.), og hhv. 15 og 13 procent har forsøgt at slette data om deres person hos kundeklubber og på webshops. Det fremgår af tabel 22.

Tabellen illustrerer også, at på tværs af alder er der flere i aldersgruppen 18-34-årige, der har forsøgt at slette data om deres person, indenfor diverse brancher, de seneste to år. Det er muligt, at resultatet kan være påvirket af, hvor meget data man deler forskellige steder, og derfor i flere henseende også ønsker det slettet. Undersøgelsen har dog ikke data til at konkludere på dette.

Tabel 22. Har du forsøgt at slette data om din person indenfor de seneste to år, indenfor en af følgende brancher? Fordelt på alder. Dem der har svaret ja.

	18-34 år	35-49 år	50-70 år	Alle
Sociale medier	29%	17%	11%	19%
Kundeklubber	20%	17%	10%	15%
Webshops	18%	14%	9%	13%
Virksomheder	13%	9%	6%	9%
Andre steder	4%	3%	1%	3%
Offentlige myndigheder	2%	1%	1%	2%
Ved ikke	10%	8%	5%	7%
Nej, jeg har ikke forsøgt at slette data	48%	59%	74%	61%

Note: besvarelser=2000.

Blandt de respondenter, der har forsøgt at slette data om deres person de seneste to år, er der 43 procent, der fandt det svært eller meget svært at få slettet, og dertil har 5 procent svaret, at det endnu ikke er lykkedes for dem at få slettet den ønskede data. Det fremgår af tabel 23. Der er ikke markante forskelle på tværs af alder ift. andelen af respondenter, der fandt det svært eller meget svært at få slettet deres data.

Tabel 23. Var det let eller svært at blive slettet? Fordelt på alder.

	18-34 år	35-49 år	50-70 år	Alle
Meget let	5%	2%	7%	5%
Let	23%	23%	17%	21%
Hverken eller	27%	27%	19%	25%
Svært	33%	27%	34%	32%
Meget svært	9%	13%	11%	11%
Det er ikke lykkedes endnu	2%	5%	9%	5%
Ved ikke	2%	4%	3%	3%
I alt	100%	100%	100%	100%

Note: besvarelser=627. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

Cookies

En cookie er en lille tekstfil, der giver mulighed for at lagre oplysninger, eller tilgå allerede lagrede oplysninger på brugerens pc, smartphone, tablet eller lignende, med det formål at indhente data om brugeren. Det er altså en fil, du automatisk downloader til din computer, mobil eller tablet, når du besøger en hjemmeside.

Cookies bruges blandt andet til at lagre oplysninger om brugerens adfærd på en hjemmeside. Fx kan cookies bruges til at huske varerne i en indkøbskurv på en hjemmeside, så de bevares, hvis man forlader hjemmesiden og vender tilbage på et senere tidspunkt. Desuden kan cookies bruges til at personalisere hjemmesider til statistik om brugernes adfærd, målrettet markedsføring samt udvikling af mere brugervenlige tjenester m.m. Cookies er derfor ofte en del af mange digitale virksomheders forretningsmodeller.

Afhængig af brugerens holdning kan det opleves som en fordel at blive identificeret, husket og få målrettet information – eller det modsatte. Med GDPR-lovgivningen blev det et krav, at man – når man besøger en hjemmeside – skal tage stilling til cookies. Altså om man vil tillade dem eller ej. Nogle hjemmesider kræver, at man tillader cookies for at få adgang til hjemmesidens ydelser og indhold.

De fleste danskere ved hvad cookies er, men syv ud af ti (70 pct.) synes generelt, at cookies er irriterende. Det fremgår af tabel 24. Det er nogenlunde samme tendens som i tidligere tilsvarende undersøgelser.

Tabel 24. Hvad er din generelle holdning til cookies?

	2019	2021	2023
Jeg ved ikke, hvad cookies er	2%	3%	2%
Jeg synes, de generelt er irriterende	64%	71%	70%
Jeg synes, de generelt er ok	28%	23%	24%
Ved ikke	6%	4%	4%
I alt	100 %	100%	100%

Note: besvarelser=2000. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%.

Selvom mange generelt finder cookies irriterende, er der få danskere der sletter eller blokerer for cookies. Det kan der være forskellige årsager til. Af tabel 25 fremgår det bl.a., at 14 procent af danskerne ikke ved, hvordan man blokerer for cookies. 16 procent synes, at det er besværligt at blokerer for cookies, og 20 procent bekymrer sig ikke om, at de forskellige hjemmesider registrerer deres færden. Dertil svarer flere danskere (43 pct.), at de ikke sletter eller blokerer for cookies, fordi det begrænser adgang til dele af hjemmesider - fx indhold og ydelser. I 2019 svarede 32 procent, at cookies var nødvendige for at få adgang til indhold eller ydelser. I dag er det steget 11 procentpoint. Udviklingen kan bl.a. skyldes, at flere ønsker at få adgang til mere indhold og flere ydelser online, og at flere hjemmesider kræver, at brugeren accepterer cookies for at få adgang til hjemmesidens indhold og ydelser. Det tegner et billede af, at det kan være udfordrende at ville gøre brug af digitale løsninger og services, og samtidig beskytte egne data og digitale adfærd.

Tabel 25. Forskellige grunde til ikke at slette eller blokere for cookies

	2019	2021	2023
Det begrænser adgang til dele af mange hjemmesider, hvis man blokerer for cookies	32%	40%	43%
Jeg bekymrer mig ikke om, at de forskellige hjemmesider registrerer min færden	15%	16%	20%
Det er besværligt	14%	11%	16%
Det er ikke noget, jeg tænker over	17%	19%	16%
Jeg ved ikke hvordan man gør	19%	14%	14%
Jeg synes cookies giver virksomheder og myndigheder input til at forbedre hjemmesidernes brugervenlighed	10%	10%	12%
Andre årsager	8%	11%	10%

Note: besvarelser=2000.

Tabel 26 viser danskernes vurdering af de formål, virksomheder og myndigheder bruger/kan bruge data til ved hjælp af cookies. Generelt er danskerne ikke positive overfor, at virksomheder og myndigheder kan bruge data til forskellige formål ved hjælp af cookies. Tabellen viser bl.a., at 73 procent finder det dårligt eller meget dårligt, at cookies bruges til at videregive digital adfærd til en tredjepart. Ligeledes finder hhv. 67 og 66 procent det dårligt eller meget dårligt, når cookies bruges til at give personaliserede priser, og når de bruges til at give personaliserede tilbud fra andre websites.

Tabel 26. Hvordan vil du vurdere følgende formål, virksomheder eller myndigheder kan bruge data til ved hjælp af cookies. Andel der svarer dårligt eller meget dårligt

	2019	2021	2023
Til at videregive din adfærd til tredjepart. Det kan fx være Facebook eller Google, der får at vide, hvad du læser eller køber på andre sites.	77%	74%	73%
Til at give dig personaliserede priser (For eksempel at varen bliver dyrere hvis du har kigget på den mange gange, eller at varen er dyrere i nogle lande end i andre)	71%	67%	67%
Til at give dig personaliserede tilbud fra alle mulige andre websites, du besøger (altså så reklamerne følger dig videre på andre sider)	74%	67%	66%
Til at give dig personaliserede tilbud fra den pågældende side, du besøger – Her er nogle måder, virksomheder eller myndigheder kan data på ved hjælp af cookies.	56%	46%	45%
Siden kan genkende dig og du slipper for at indtaste evt. kodeord hver gang	29%	23%	19%
Indsamling af statistik til hjemmesidens eget formål	20%	13%	15%

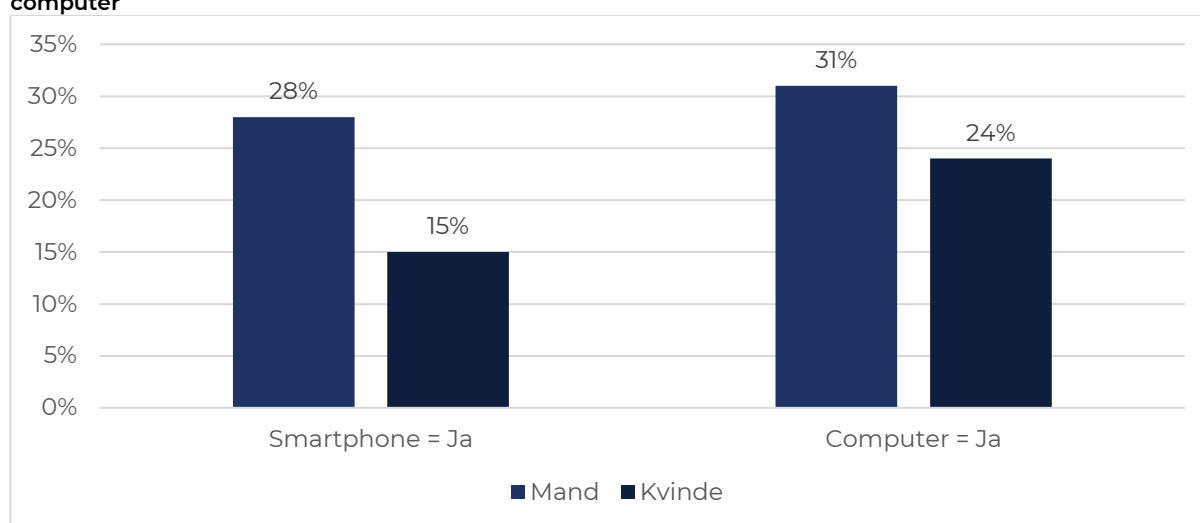
Note: besvarelser=2000.

Arbejdsgiverbetalte devices

Flere arbejdspladser tilbyder deres ansatte arbejdsgiverbetalte devices såsom computer, tablet og smartphone. Det synes som et gode, og ikke mindst nemt og fleksibelt for både arbejdsgiver og medarbejder at have arbejdsgiverbetalte devices, men der kan være væsentlige overvejelser omkring privacy og datasikkerhed forbundet hermed.

Undersøgelsen viser at 28 procent af danskerne har en arbejdsgiverbetalt computer og 22 procent har en arbejdsgiverbetalt smartphone. Jf. figur 13 ses det, at flere mænd end kvinder har arbejdsgiverbetalte devices.

Figur 13. Andel af mænd og kvinder der har svaret ja til at de har et arbejdsgiverbetalt device - Smartphone og computer

Note: besvarelser=2000. Kvinde=1059. Mand=941.

Arbejdsgiverbetalte devices kan spille en rolle for danskernes datasikkerhed og adfærd på nettet, eftersom de arbejdsgiverbetalte devices også bruges til private formål. Jf. Tabel 27, ses det, at 53 procent af dem der har en arbejdsgiverbetalt computer, svarer 'ja' til, at de bruger den til private formål såsom mail med venner, internetsøgning m.m. Ligeledes fremgår det af tabel 27, at 52 procent af dem med en arbejdsgiverbetalt smartphone bruger den til private formål.

Sagen om offentligt ansattes brug af TikTok på arbejdsgiverbetalte smartphones er et eksempel på, at det for arbejdsgiver kan være problematisk for sikkerheden, at medarbejdere også bruger deres arbejdsgiverbetalte devices til private formål. Samtidig er det også problematisk for medarbejderens beskyttelse af privatliv, da arbejdsgiveren potentielt kan overvåge, hvad medarbejderen foretager sig.

Tabel 27. Bruger du din arbejdsgiverbetalte computer/smartphone til private formål fx mail med venner, internetsøgning og/eller private apps?

	Computer	Smartphone
Ja	53%	52%
Nej	46%	47%
Ved ikke	1%	1%
I alt	100%	100%

Note: besvarelser: computer= 550. Smartphone=434. På grund af afrunding summerer ikke alle totaler til 100%

Metode og dokumentation

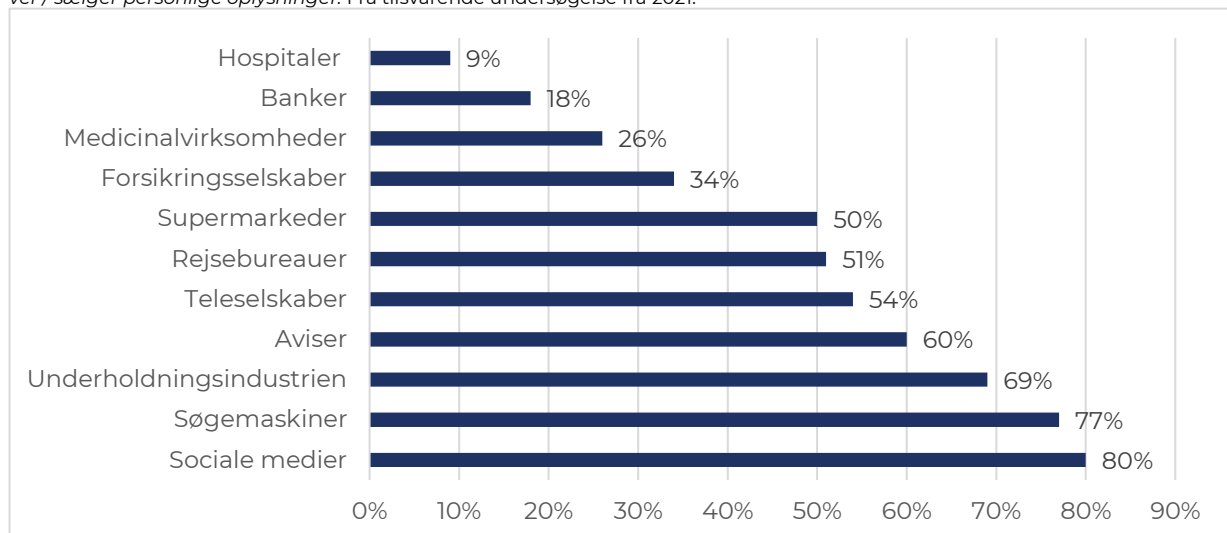
Dataindsamling og svarprocent

Rapporten bygger på en undersøgelse udført af Analyse Danmark for IDA. Undersøgelsen er gennemført ved at udsende invitationer til respondenter i Norstats panel via e-mail til at besvare et online-spørgeskema. Der er indhentet 2.000 svar fra et repræsentativt udsnit af befolkningen mellem 18-70 år. Der er vægtet non-interlocked på køn og alder iht. Danmarks Statistiks fordelinger.

Dataindsamlingen er gennemført i perioden fra den 16.01.2023 til den 26.01.2023.

Bilag

Bilagsfigur 1. Hvor stor tillid har du generelt til følgende typer af virksomheder med hensyn til, at de ikke videregiver/sælger. Andel der svarer, at de kun har lille tillid til forskellige typer af virksomheder med hensyn til, at de ikke videregiver / sælger personlige oplysninger. Fra tilsvarende undersøgelse fra 2021.

Note: besvarelser=2000.

FOR YDERLIGERE INFORMATION, KONTAKT

Presse : Ole Hoff-Lund
Analyse : Olivia Sif Hahn Kristensen
Politik : Grit Munk

IDA ER TEKNOLOGIENS STEMME NR. 1

- en forening for viden, netværk og interessevaretagelse. Med over 130.000 medlemmer er IDA Danmarks største fagforening og faglige fællesskab for ingeniører, cand.scient'er og it-professionelle. Danmark kæmper sammen med resten af verden om at skabe vækst og job samtidig med, at vi får løst de store samfundsudfordringer, vi og resten af verden står over for. IDA arbejder for, at Danmark trækker det længste strå i denne sammenhæng, og vi arbejder på tværs af politiske skel - såvel lokalt, nationalt som internationalt.